

LIETUVOS PROFESINIŲ MOKYKLŲ DARBUOTOJŲ PROFESINĖS GEROVĖS ĮVERTINIMAS

Tyrimo vadovas dr. Vida Juškelienė.

Atsakingas vykdytoja Skaistė Dreskinytė.

Tyrimo vykdymo laikotarpis 2021–2022 m.

Tyrimo pagrindimas. Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra švietimo sritį priskiria tiems ekonominės veiklos sektoriams, kuriuose psichosocialinė rizika yra viena didžiausių. Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų darbuotojų profesinės sveikatos tyrimai atskleidė, kad trečdalis Lietuvos mokytojų patiria sistemingą ir stiprų profesinį stresą, ketvirtadalis – profesinį perdegimą. Profesinių mokyklų darbuotojų profesinės rizikos veiksniai beveik netirti. Lietuvos profesinio mokymo įstaigose dirba apie 6000 darbuotojų, tarp kurių yra skirtingos profesijų grupės: mokymo personalas (mokytojai, profesijos mokytojai, mokytojų padėjėjai, auklėtojai, bendrabučio auklėtojai), bet ir personalas, teikiantis profesionalią pagalbą (psichologinę pagalbą, socialinę pagalbą, pedagoginę ir specialiąją pagalbą, sveikatos priežiūros specialistai), mokyklų vadovai, administracijos darbuotojai (skyrų vedėjai, sekretoriai, finansininkai, inžinieriai, bibliotekos darbuotojai, ir kt.) bei pagalbinio personalo darbuotojai (budintieji, valytojai, valgyklos darbuotojai ir kt.).

Rytų Suomijos universiteto mokslininkai sukūrė ir išbandė profesinės gerovės modelį, skirtą vertinti ir stebint tobulinti mokyklos darbuotojų profesinę gerovę, pagrįstą šiuolaikiniais profesinės sveikatos stiprinimo principais – besimokančios organizacijos, aktyvaus dalyvavimo, bendruomeniškumo. Darbuotojų apklausai naudojamas klausimynas, kompleksiskai įvertinantis visas profesinės veiklos sritis, keliančias darbuotojams didžiausią stresą. Šis klausimynas 2020 m. Higienos institutui vykdant tyrimą pritaikytas naudoti Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose. Suomijos mokslininkai siūlo klausimyną išbandyti ir kitose švietimo srityse, taip pat ir profesinėse mokyklose, siekiant nustatyti problemines darbo aplinkos sritis ir tobulinti darbuotojų profesinę gerovę.

Tyrimo tikslas. Įvertinti profesinių mokyklų darbuotojų profesinės gerovės ypatumus, naudojat Profesinės gerovės darbe įvertinimo klausimyną.

Tyrimo uždaviniai:

1. Nustatyti darbo aplinkos veiksnių ypatumus tarp profesinių mokyklų darbuotojų;
2. Nustatyti darbo aplinkos veiksnių vertinimo skirtumus pagal sociodemografinius duomenis.

Tyrimo metodika. Atliekamas kiekybinis aprašomasis tyrimas. Tyrimo populiaciją sudarys profesinių mokymo įstaigų darbuotojų bendruomenės, įskaitant visas dirbančias profesines grupes. Planuojama imtis – 362 respondentai. Tyrimo tikslui pasiekti bus taikoma anoniminė anketinė apklausa, naudojant Profesinės gerovės darbe įvertinimo klausimyną. Profesinė gerovė bus nustatoma atsižvelgiant į keturias pagrindines klausimyno dalis („darbo sąlygos“, „darbo bendruomenė“, „darbuotojas ir darbas“ ir „profesinė kompetencija“). Taip bus įvertintos daugiausiai problemų keliančios sritys ir palankiausiai nustatyti darbo aplinkos veiksniai, pagal metodiką klausiant respondentų nuomonės apie situaciją ir poreikį tobulinti situaciją.

Laukiami rezultatai. Šiuo tyrimu siekiama įvertinti profesinių mokyklų darbuotojų bendruomenės profesinės gerovės ypatumus. Tikimasi, kad minėtas įvertinimas atskleis esamą profesinės gerovės situaciją, nustačius, kokie darbo aplinkos veiksniai tarp profesinių mokyklos darbuotojų vertinami

palankiausiai, o kurie – prasčiausiai. Tyrimo rezultatai bus publikuojami recenzuojamame mokslo žurnale.

Daugiau informacijos gali suteikti Higienos instituto Profesinės sveikatos centro Profesinės sveikatos tyrimų skyriaus specialistė Skaistė Dreskinytė tel. (8 5) 212 2589, el. p. skaiste.dreskinyte@hi.lt.